

Lønnsoppgjøret for sykehusene

Eilert Ringdal

Forhandlingssjef i Psykologforeningen

Akademikerne Helse har brutt lønnsforhandlingene i de statlige helseforetakene. Bruddet kommer fordi arbeidsgiveren, NAVO, nekter å forholde seg til Akademikernes krav om justeringer av de landsdekkende minstegarantiene for ansatte. Resultatet kan bli streik i sykehusene. Når dette leses i begynnelsen av juni, vil det antagelig være klart om det blir streik. De som eventuelt tas ut i streik, vil få beskjed direkte om dette.

Akademikerne krever justering av minstegarantier for nyutdannede leger. Minstelønnsgarantien har ikke vært endret siden 2003. Ut over dette er kravet at lokale forhandlinger skal iverksettes. Det sentrale kravet er meget moderat, men av stor prinsipiell betydning. Dette oppgjøret handler dermed om langt mer enn lønn. Eksisterende avtale består av både sentrale og lokale elementer, og da må begge deler av avtalen ivaretas og forvaltes.

– Jeg beklager denne situasjonen på det sterkeste, sier Rune Frøyland, leder i Akademikerne Helse. Det forelå en enighet i fjorårets forhandlinger om at sentrale minstegarantier skulle bli et tema i dette årets oppgjør. Den enigheten var ikke mye verdt. Vi krevde i år et raskt sentralt oppgjør for å unngå et forhandlingssystem som kan innebære en prosess over 20 måneder, slik vi opplevde sist. Det kommer nå til å bli en meget vanskelig megling. Jeg kan ikke utelukke en sykehusstreik i år.

– Akademikerne har alltid gått inn for at vi trenger en landsdekkende og fungerende minstelønnsgaranti for enkelte grupper sykehusansatte, men at hovedordningen for de fleste er lokale oppgjør. Dette er nedfelt i Akademikernes idégrunnlag. De siste års forhandlingsforløp har forsterket behovet for sentrale minstelønnsgarantier for enkelte grupper. Vi kan ikke akseptere en situasjon der arbeidsgiveren ensidig dikterer arbeidsbetingelsene for leger under utdanning innenfor de offentlige sykehus, sier Rune Frøyland.

Dersom disse legenes lønnsnivå er av den størrelsen NAVO hevder på sine nettsider, er det ingen som vil få lønnsøkning som følge av Akademikernes krav! Da ville kostnadene ved Akademikernes krav være null. Det kommer heller ikke frem i NAVOs uttalelser at for leger under spesialisering, for eksempel lovhemlet turnustjeneste, finnes det ikke alternativer til de offentlige sykehusene. Legene må utøve sin tjeneste i helseforetakene for å oppnå spesialisering. Helseforetakene er så godt som i en monopolsituasjon. Leger under utdanning hører til en yrkesgruppe som helt nødvendig må reguleres med nasjonale kollektive minstelønninger. Redegjørelsene på NAVOs hjemmeside har bekreftet vår vurdering om dette.

Minstelønnsgarantiene har stått stille siden oppgjøret for 2002 og 2003 og får bare betydning der de lokale forhandlinger ikke har fungert. De som har fått lokale tillegg, vil ikke få lønnsøkning som følge av justeringen av den sentrale minstelønnsgarantien som Akademikerne nå krever. Det henvises for øvrig til Akademikernes hjemmesider: www.akademikerne.no

Opgjøret er nå til behandling hos Riksmeklingsmannen. Dersom det heller ikke oppnås enighet med Riksmeklingsmannens bistand, kan det bli sykehusstreik i begynnelsen av juni.

I de tradisjonelle offentlige tariffområdene: Staten, Kommunenes Sentralforbund (KS) og Oslo kommune, er det alle steder brudd i de sentrale forhandlingene. Riksmeklingsmannen har frist til 23. mai kl. 24 med meklingen. En eventuell streik vil da skje umiddelbart etter denne fristen. I HSH/HUK-tariffområdene vil de sentrale forhandlingene tidligst komme i gang i siste del av juni.